

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

10

Београд - 2025

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У САЛИ ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

на тему

СТОРНИРАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА ФИСКАЛНИХ РАЧУНА И ДРУГЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Програм семинара:

- Сторнирање електронских фактура, фискалних рачуна и друге документације када је за извршени промет порески дужник испоручилац добара и услуга – прописано поступање у Обрасцу ПОПДВ, Збирној евиденцији и Евиденцији претходног пореза у СЕФ
- Специфичности код сторнирања авансних рачуна, докумената о смањењу/повећању када је порески дужник испоручилац добара и услуга - прописано поступање у Обрасцу ПОПДВ, Збирној евиденцији и Евиденцији претходног пореза у СЕФ
- Сторнирање електронских фактура и/или интерних рачуна за извршени промет када је порески дужник прималац добара и услуга - прописано поступање у Обрасцу ПОПДВ, Појединачној/Збирној евиденцији и Евиденцији претходног пореза у СЕФ
- Специфичности код сторнирања авансних рачуна, докумената о смањењу/повећању када је порески дужник прималац добара и услуга - прописано поступање у Обрасцу ПОПДВ, Појединачној/Збирној евиденцији и Евиденцији претходног пореза у СЕФ
- Рачуноводствено евидентирање сторнираних електронских фактура, фискалних рачуна и других докумената
- Одговори на питања

Предавачи: **др Милан Неговановић** и **Горан Лазовић**

У сали образовног центра Привредног саветника
и преко интернет платформе Zoom

17. јун 2025. године

Почетак у 9:00 часова

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључена је и **презентација предавача у PDF формату**, као и право на **одложено гледање снимка семинара**. За полазнике који семинару присуствују у сали обезбеђено је послужење хране и пића.

Сала Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту **www.privsav.rs**, у оквиру секције **еПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у сали образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим можете добити на тел: **011/3209-645** или путем мејла **nenad.stokovic@privsav.rs**.

РЕДАКЦИЈА: Иван Антић, Снежана Анђић, др Петар Бабић, Весна Боровић, Никола Јеринић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, др Милан Неговановић, Тијана Павловић и Душан Поповић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 504.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinpodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Горан Лазовић, тел. 32-09-620

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Иван Антић, тел. 32-09-667, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Нови Закон о централној евиденцији стварних власника – Јелица Трнинић Шишовић

и Сандра Тасић	5
1. Лица на која се Закон примењује	6
2. Случајеви у којима се стварни власник не одређује, односно не евидентира	6
3. Траст, правни однос сличан трасту и њихов стварни власник	6
4. Новине код евидентирања стварног власника	7
5. Увид у податке из Централне евиденције	8
6. Чување података и докумената	8
7. Годишња провера евидентираних података о стварном власнику	8
8. Сива листа за оне који нису евидентирали податке о стварном власнику	8
9. Поступање у случају несагласности података о стварном власнику	8
10. Закључак	9

Донет је Закон о извозу и увозу робе двоструке намене – Тијана Павловић

1. Дефинисање појмова (роба двоструке намене, извоз, увоз, транзит робе и брокерске услуге посредовања)	10
2. Извоз и увоз робе двоструке намене	11
3. Издавање дозволе	12
4. Казнене одредбе	14

Преглед закона донетих у 2025. години из области уређења банкарског пословања – Предраг Ћатић

1. Увод	15
2. Закон о изменама и допунама Закона о Народној банци Србије	15
3. Закон о изменама и допунама Закона о банкама	16
4. Закон о заштити корисника финансијских услуга	18

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Народна банка Србије донела је нове подзаконске прописе из области девизног пословања – Тијана Павловић	20
1. Донети прописи у вези са контролом девизног и мењачког пословања	20
2. Донети прописи из области мењачког пословања и девизног тржишта	21
3. Донети прописи о обављању платног промета са иностранством	23
Нови Споразуми о слободној трговини са УАЕ и са Египтом – Надица Пантовић	24
1. Споразум са УАЕ	24
2. Споразум са Египтом	28
3. Закључак	34

ГОДИШЊИ ОДМОР

Право запосленог на годишњи одмор – Снежана Анџић	35
1. Стицање права на коришћење годишњег одмора и утврђивање права на пун, односно сразмеран број дана годишњег одмора	35
2. Дужина годишњег одмора	37
3. Коришћење годишњег одмора у деловима	37
4. Коришћење годишњег одмора за лица запослена на одређено време	38
5. Коришћење годишњег одмора за лица запослена са непуним радним временом	39
6. Распоред коришћења годишњег одмора	39
7. Накнада зараде за време коришћења годишњег одмора	40
8. Регрес за коришћење годишњег одмора	41
Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор и подношење пореске пријаве ППП-ПД у случају исплате накнаде – Весна Боровић	43
1. Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор	43
2. Подношење пореске пријаве ППП-ПД	45

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

658+657

ПРИВРЕДНИ саветник : часопис за рачуноводство

и пословне финансије / одговорни уредник Иван Антић

. - Год. 1, бр. 1 (1952)- . - Београд : Привредни саветник, 1952- (Београд : Birograf Comp). - 28 cm

Доступно и на: <https://www.privsav.rs/casopisi/privredni-savetnik/>. - Петнаестодневно. - Друго издање на другом медијуму: Привредни саветник (CD-ROM) = ISSN 1821-1623

ISSN 0556-1590 = Привредни саветник

COBISS.SR-ID 1640064

РАД И РАДНИ ОДНОСИ

Повреда на раду – права и обавезе запослених и послодаваца према новим одредбама

Закон о безбедности и здрављу на раду – Весна Боровић	59
1. Повреда на раду и професионална болест	59
2. Обавезе послодаваца у вези са повредама на раду	60
3. Права запослених у случају повреде на раду	64
4. Осигурање запослених од повреда на раду	74

ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Питања и одговори у вези са порезом на добит – Душан Поповић	76
1. Признавање у Пореском билансу расхода по уговору о пословној сарадњи са месном заједницом	76
2. Признавање расхода донације Граду Београду у Пореском билансу	76
3. Преношење пореских губитака у статусној промени припајања	77
4. (Не)обавезност подношења пореске пријаве за аконтационо утврђивање пореза на добит ако је у години оснивања привредног друштва пројектован губитак	77
5. (Не)обавезност утврђивања капиталног добитка по основу продаје новоизграђеног објекта намењеног продаји	78
6. Опорезивање прихода по основу државних давања добијених од Покрајинског секретаријата за привреду и туризам	78
7. Признавање у Пореском билансу накнаде за одводњавање	78
8. Порески третман неповратног ПДВ код корисника лизинга који примењује МСФИ 16	79
9. Редослед коришћења пореских губитака	79

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Годишњи одмор запослених у државним органима, органима аутономне покрајине,

локалне самоуправе и јавним службама – Весна Боровић	81
1. Услови за стицање права на пун, односно сразмеран годишњи одмор	81
2. Дужина годишњег одмора и мерила за утврђивање дужине годишњег одмора	82
3. Коришћење годишњег одмора у деловима	86
4. Накнада плате (зараде) за време годишњег одмора	86
5. Основица за обрачун накнаде за годишњи одмор	86
6. Накнада штете за неискоришћени годишњи одмор за запослене у државним органима, органима аутономне покрајине, јавним службама, јавним агенцијама и порески третман накнаде штете	87
7. Регрес за годишњи одмор	88

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – др Милан Неговановић, Тијана Павловић и Горан Лазовић	89
1. Сеф ажурирање 3.12.2 доступно је на продукционој верзији система	89
2. Повраћај више плаћених доприноса за социјално осигурање за 2024. годину и престанак обавезе плаћања ових доприноса по основу уговорене накнаде у 2025. години	89
3. Сеф ажурирање 3.12.3 (НА ДЕМО ОКРУЖЕЊУ)	92

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа —————	93
ПДВ —————	93
Акциза —————	102

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу јуну 2025. године – Весна Боровић —————	107
--	-----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић —————	111
---------------------------------------	-----

НОВИ ЗАКОН О ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ СТВАРНИХ ВЛАСНИКА

Народна Скупштина Републике Србије донела је нови Закон о централној евиденцији стварних власника (у даљем тексту: нови Закон), који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 9 од 6. марта 2025. године.

Овај закон ступио је на снагу 14. марта 2025. године, то јест осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењује се по истеку 18 месеци од дана ступања на снагу, осим одредаба које се односе на чување докумената (члан 12. став 4. и члан 19. став 3), које се примењују од дана ступања на снагу овог закона и одредаба које се односе на повезивање Централне евиденције са Европском централном платформом (члан 6. став 7. новог Закона) које се примењују даном приступања Републике Србије Европској унији.

Даном почетка примене овог закона престају да важе Закон о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС“, бр. 41/18, 91/19, 105/21 и 17/23 – у даљем тексту: стари Закон) и подзаконски акти донети на основу тог закона.

Централна евиденција стварних власника успостављена је у Агенцији за привредне регистре још 31. децембра 2018. године, као јавна, јединствена, централна, електронска база података о физичким лицима која су стварни власници Регистрованог субјекта.

Основни разлог за доношење новог Закона су мере предвиђене Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2020–2024. године („Службени гласник РС“, бр. 14/20), као и усклађивање са одредбама Директиве (ЕУ) 2018/843 о измени Директиве (ЕУ) 2015/849 о спречавању коришћења финансијског система у сврху прања новца или финансирања тероризма и о измени Директива 2009/138/ЕЗ и 2013/36/ЕУ.

Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022–2024. године („Службени гласник РС“, бр. 40/22), у делу Посебни циљ 2. Спречити уношење у

финансијски и нефинансијски систем имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом или која је намењена финансирању тероризма или ширењу оружја за масовно уништење, односно унапредити откривање такве имовине уколико је већ у систему, Мера 2.2. Спречавање злоупотребе финансијског и нефинансијског сектора за сврхе прања новца, финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење кроз мере познавања и праћења странке код обвезника, у оквиру Активности 2.2.1. предвиђена је измена Закона о Централној евиденцији стварних власника којом ће се унапредити садржина Централне евиденције (увешће се обавеза евидентирања стварног власника Регистрованог субјекта по сваком од основа, обавеза учитавања (upload) докумената у Централну евиденцију стварних власника) и са тим у вези развити/унапредити софтверска апликација Централне евиденције стварних власника коју води Агенција за привредне регистре.

Даље, чланом 20а став 6. Директиве (ЕУ) 2018/843 промењен је члан 30. став 4. Директиве (ЕУ) 2015/849, тако да је прописано да државе чланице захтевају да су информације које се чувају у надлежном регистру одговарајуће, тачне и ажуриране, па у ту сврху успостављају механизме. У склопу таквих механизма захтева се да обвезници и ако је то потребно и у мери у којој тај захтев непотребно не омета њихове функције, надлежном телу пријављују било које неусклађености које утврде између информација о стварном власништву доступних у надлежним регистрима и информација о стварном власништву које су њима доступне. У случају пријављених неусклађености државе чланице осигуравају да се предузму одговарајуће мере како би се неусклађености правовремено отклониле и, ако је то потребно, да се у међувремену у надлежни регистар унесе посебна напомена о томе. Даље, чланом 20а став 7. исте директиве промењен је члан 31. Директиве (ЕУ) 2015/849, па је, између осталог, прописано да државе чланице осигура-

ДОНЕТ ЈЕ ЗАКОН О ИЗВОЗУ И УВОЗУ РОБЕ ДВОСТРУКЕ НАМЕНЕ

Народна скупштина Републике Србије, на првој седници Првог редовног заседања која је одржана 6. марта 2025. године, донела је *Закон о извозу и увозу робе двоструке намене* (у даљем тексту: Закон).

Закон је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 19/25 од 6. марта 2025. године и ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно 14. марта 2025. године.

Овим законом уређују се начин и услови под којима се **врши извоз, увоз и транзит робе двоструке намене, као и пружање брокерских услуга и техничке помоћи у вези са робом двоструке намене.**

Овим Законом успоставља се **строжа контрола промета производа који могу имати и цивилну и војну примену**, а све у циљу заштите одбрамбених, безбедносних, економских и спољнополитичких интереса земље, њеног међународног кредибилитета и обезбеђења поштовања међународних обавеза у овој области.

Прелазним и завршним одредбама закона прописано је да ће се подзаконски акти за спровођење овог закона донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу закона.

1. Дефинисање појмова (роба двоструке намене, извоз, увоз, транзит робе и брокерске услуге посредовања)

У складу са чланом 3. Закона, **роба двоструке намене** подразумева све **производе, софтвер и технологије које се могу користити и у цивилне и у војне сврхе. То укључује опрему која може послужити за развој нуклеарног, хемијског или биолошког оружја, али и производе који могу имати неексплозивну функцију а да се ипак користе у војне сврхе.**

Закон детаљно дефинише и друге кључне појмове попут извозника, увозника, транзита и техничке помоћи. Такође, прецизира ко може да пружа брокерске услуге

– посредовања у купопродаји робе двоструке намене између различитих држава.

У складу са претходно наведеним, **извоз робе двоструке намене је:**

1) изношење, слање, односно испорука робе са територије Републике Србије на територију друге државе или царинске територије, у складу са царинским прописима;

2) поновни извоз робе у смислу царинских прописа, изузимајући робу у транзиту;

3) поступак пасивног оплемењивања у складу са царинским прописима;

4) пренос софтвера и технологије путем електронских медија, телефаксом или телефоном на подручје изван Републике Србије, укључујући могућност да се софтвер и технологија учине доступним у електронској форми лицима изван Републике Србије, као и усмени пренос технологије када је технологија описана преко електронске комуникационе мреже за дистрибуцију медијских садржаја.

У складу са Законом, извозник је:

1) правно лице или предузетник:

– у чије име се подноси извозна царинска декларација, односно лице које, у време када је та декларација прихваћена има закључен уговор о извозу са примаоцем робе у другој држави и има овлашћење да одлучи о слању робе из Републике Србије. Ако уговор о извозу није закључен или ако једна од страна у уговору не делује у своје име, извозник је лице које има овлашћење да одлучи о слању робе из Републике Србије;

– који доноси одлуку о преносу, омогућава преношење или чини доступним софтвер или технологију електронским средствима комуникације, укључујући пренос факсом, телефоном, електронском поштом или било којим другим електронским путем изван Републике Србије;

ПРЕГЛЕД ЗАКОНА ДОНЕТИХ У 2025. ГОДИНИ ИЗ ОБЛАСТИ УРЕЂЕЊА БАНКАРСКОГ ПОСЛОВАЊА

1. Увод

У „Службеном гласнику РС“, бр. 19/25 од 6. марта 2025. године објављена су три закона која ће од половине па до краја ове године утицати на интензиван рад у банкама на њиховој примени и на даљем развоју, како начина корпоративног уређења банака, тако и њиховог пословања са клијентима. Ради се о следећим законима:

- **Закон о изменама и допунама Закона о Народној банци Србије;**
- **Закон о изменама и допунама Закона о банкама, и**
- **Закон о заштити корисника финансијских услуга.**

Банкарско тржиште у Србији се мења, не само из аспекта броја банака које у њему учествују, већ и из аспекта регулативе која то тржиште уређује. Управо регулатива која је предмет промена је тема овог чланка који и циљ јој је да подвуче најважније аспекте тих промена, прихватајући ризик да њиме неће бити обухваћено све оно на шта би ваљало указати, а што, због разлога целисходности излагања материје, у њему није нашло места.

Најважније новине које су заједнички именитељ за сва три закона, су следеће:

- појачана супервизијска улога Народне банке Србије (у даљем тексту: НБС);
- уређивање примене нових технологија у банкарском пословању (како у пословању самих банака, тако и у њиховом пословању са клијентима);
- додатно уређивање материје спречавања прања новца и финансирања тероризма – којој је придодато и спречавање ширења наоружања за масовно уништење, и
- заштита корисника финансијских услуга.

2. Закон о изменама и допунама Закона о Народној банци Србије

Закон о изменама и допунама Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 19/25 – у даљем тексту: ЗНБС) врши, у свом значајном делу, усклађивање нашег законодавства са правним тековинама Европске уније у овој области. Одредбе овог дела ЗНБС ће доћи до пуног значаја оног тренутка када Република Србија приступи Европској унији, па се тиме овде нећемо бавити.

ЗНБС уређује рад Савета гувернера НБС. Уводи се обавеза да се при избору чланова Савета води рачуна о томе да се у његовом раду обезбеде знање и искуство у областима финансијског извештавања, управљања ризицима, усклађености пословања и безбедности информационо-комуникационих система, као и одредбе којима се омогућава несметан и ефикасан рад Савета. Овако изложена дефиниција, на први поглед, може довести до различитог тумачења, јер није јасно да ли је ово услов за избор или је то обавезна функција члана Савета, а даљим читањем за ову материју релевантних одредби, закључиће се да ће наведена неопходна знања и искуства бити обезбеђена ангажовањем стручњака за сваку од тих области, било из реда капацитета НБС, било из екстерних извора. Области за које се захтева обезбеђивање знања и искуства јасно говоре о томе у којем правцу законодавац жели оснаживање рада Савета, а тиме и јачање улоге НБС. Овим одредбама могу се додати и одредбе о установљивању Одбора за ревизију, као помоћног тела Савета, чији је свој основни циљ да пружа подршку и унапређење рада Савета у области финансијског пословања.

Финансијско извештавање, управљања ризицима, усклађеност пословања и безбедност информационо-комуникационих система, чине везу ЗНБС са остала два наведена закона управо зато што је циљ оснаживања достигнуте финансијске стабилности оцртан у тим

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ДОНЕЛА ЈЕ НОВЕ ПОДЗАКОНСКЕ ПРОПИСЕ ИЗ ОБЛАСТИ ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА

Народна скупштина Републике Србије усвојила је на седници одржаној 6. марта 2025. године *Закон о изменама и допунама Закона о девизном пословању* (у даљем тексту: Закон). Закон је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 19/25 и ступио је на снагу 14. марта 2025. године. О предложеним изменама и допунама овог закона детаљна објашњења дали смо у ПС 1/25 на страни 50.

Прелазним и завршним одредбама поменутог закона предвиђено је да ће Народна банка Србије (у даљем тексту: НБС), донети подзаконске прописе неопходне за извршавање закона, у року од 3 месеца од дана ступања на снагу овог закона, и у складу са тим НБС је у међувремену донела више подзаконских прописа и области девизног пословања и то:

- 1) Одлуку о изменама Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова;
- 2) Одлуку о изменама и допунама Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова;
- 3) Одлуку о изменама Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта;
- 4) Упутство о изменама Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством;
- 5) Одлуку о ближим условима, садржини и начину вођења регистра овлашћених мењача;
- 6) Одлуку о изгледу, обрасцу и садржини службене легитимације овлашћених лица Народне банке Србије за вршење контроле девизног пословања и контроле мењачких послова.

Како се усвојене одредбе закона у највећој мери односе на надзорна овлашћења НБС у поступку контроле девизног и мењачког пословања, у наставку текста пишемо о новодонетим актима.

1. Донети прописи у вези са контролом девизног и мењачког пословања

У „Службеном гласнику РС“, бр. 31/25, од 11. априла 2025. године, донета је *Одлука о изгледу, обрасцу и садржини службене легитимације овлашћених лица Народне банке Србије за вршење контроле девизног пословања и контроле мењачких послова* (у даљем тексту: Одлука о садржини службене легитимације).

Чланом 46. Закона, прописано је да НБС врши контролу девизног пословања резидената и нерезидената и мењачког пословања резидената који нису банка (у даљем тексту: субјект контроле) – у поступку који је утврђен овим законом и прописом НБС којим се ближе уређују услови и начин вршења те контроле.

Контрола је поступак провере и утврђивања законитости и правилности обављања девизних и мењачких послова сходно прописима којима се уређују девизно и мењачко пословање, односно поступак провере и утврђивања законитости и правилности обављања мењачких послова сходно прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Контролу НБС врши на следеће начине:

1) посредно – прикупљањем, праћењем, проверавањем и анализом извештаја и друге документације коју јој субјект контроле доставља у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, односно на њен захтев, као и друге документације, односно других података којима Народна банка Србије располаже;

2) непосредно – у просторијама субјекта контроле увидом у пословне књиге, уговоре и другу документацију и податке субјекта контроле, односно лица која су са субјектом контроле повезана имовинским, управљачким или пословним односима.

Непосредну контролу девизног и мењачког пословања у складу са поменутиим чланом **врше запослени у**

НОВИ СПОРАЗУМИ О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ СА УАЕ И СА ЕГИПТОМ

Народна скупштина Републике Србије дана 13. марта 2025. године, између осталог, усвојила је:

- Закон о потврђивању Свеобухватног споразума о економском партнерству између Републике Србије и Уједињених Арапских Емирата (у даљем тексту: УАЕ);
- Споразум о слободној трговини између Владе Републике Србије и Владе Арапске Републике Египта.

1. Споразум са УАЕ

Свеобухватни споразум о економском партнерству између Републике Србије и УАЕ (*the UAE-Serbia Comprehensive Economic Partnership Agreement, CEPA*) потписан је у Београду 5.10.2024. године. Споразум са УАЕ објављен је у „Службеном гласнику РС – Међународни уговори“, бр. 2/25 од 18. марта 2025. године. Закон о потврђивању Споразума са УАЕ ступио је на снагу 26. марта 2025. године.

Споразум са УАЕ односи се на све области значајне за економске и трговинске односе обе земље, трговину робом и услугама, промоцију развоја инвестиција и друго.

Трговински део Споразума са УАЕ прописан је Поглављем 2 (Трговина робом) – члановима од 2.1 до 2.18 и Анексима 1 и 2. Споразум је симетричан и обухвата неколико категорија либерализације робе:

- **E(0)** – за робе за које је предвиђено укидање царина даном ступања на снагу Споразума;

- **E(3)** – за робе за које је предвиђено линеарно укидање царина у периоду од 3 године од дана ступања Споразума на снагу;
- **E(5)** – за робе за које је предвиђено линеарно укидање царина у периоду од 5 година од дана ступања Споразума на снагу;
- **EX** – за робе које су искључене из либерализације, и
- **TRQ** за робе за које су предвиђене царинске квоте.

На страни увоза у УАЕ, постоје и две додатне категорије **PG** за забрањену робу („*prohibited goods*“) и **SG** за специјалну робу („*special goods*“), које из религиозних и моралних разлога, нису биле предмет преговора и искључене су из либерализације.

Базни обухват тарифних ознака на дан 1. јануар 2024. године је:

- за Србију – 10442 тарифних ознака (од којих је 2607 за пољопривредне, а 7835 за индустријске производе);
- за УАЕ – 7908 тарифних ознака (од којих 1533 за пољопривредне, а 6375 за индустријске производе).

Заступљеност тарифних ознака по категоријама осетљивости дата је у наредној табели.

Категорија	Увоз у УАЕ		Увоз у Србију	
E(0)	5052	63,88%	6926	66,32%
E(3)	1234	15,60%	1335	12,78%
E(5)	1312	16,59%	1722	16,49%
EX (+PG+SG)	164 (+34+112)	2,07% (+0,43%+1,42%)	459	4,39%
TRQ	0	0%	2	0,02%
укупно	7908	100%	10444 ¹	100%

¹ Укључујући 2 ех тарифне ознаке.

ПРАВО ЗАПОСЛЕНОГ НА ГОДИШЊИ ОДМОР

1. Стицање права на коришћење годишњег одмора и утврђивање права на пун, односно сразмеран број дана годишњег одмора

Стицање права на годишњи одмор и право на пун, односно сразмеран број дана годишњег одмора уређено је одредбама чл. 68. и 72. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, ... и 95/18 – аутентично тумачење, у даљем тексту: Закон).

Прво, треба разјаснити **када запослени стиче право да користи годишњи одмор**, независно од тога да ли има право да користи годишњи одмор у пуном трајању или у сразмерном броју дана.

Према члану 68. став 2. Закона, запослени стиче право да користи годишњи одмор у календарској години после месец дана непрекидног рада од дана заснивања радног односа код послодавца, наравно уколико је реч о заснивању радног односа у календарској години за коју се и користи годишњи одмор. Међутим, ако је реч о запосленом који је било у претходној, било у претходним годинама засновао радни однос код истог послодавца, у текућој календарској години може да користи годишњи одмор и на самом почетку календарске године, наравно у договору са послодавцем.

Друго, треба разјаснити **када запослени има право на годишњи одмор у пуном трајању, а када у сразмерном броју дана**.

Право на пун годишњи одмор има запослени који је засновао радни однос код послодавца у претходној или претходним календарским годинама уз услов да му у текућој календарској години не престаје радни однос.

Право на сразмеран број дана годишњег одмора има запослени који је засновао радни однос у текућој години или му престаје радни однос у текућој години.

Иначе, **непрекидним радом** у смислу стицања права на годишњи одмор, сматра се и време привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању и одсуства са рада уз накнаду зараде, односно:

– боловање због болести, одржавања трудноће, повреде на раду и др.;

– породилско одсуство, одсуство са рада ради неге детета и посебне неге детета;

– плаћено одсуство, одсуство у случају прекида рада без кривице послодавца и друго.

1.1. Право на годишњи одмор у случају неплаћеног одсуства

Међутим, запосленом који је у току трајања радног односа био на неплаћеном одсуству или му је било одобрено мировање радног односа у складу са одредбама чл. 78. и 79. Закона, мирују права и обавезе из радног односа, ако за поједина права и обавезе законом, општим актом и уговором о раду није друкчије одређено, што значи да му мирује и право на годишњи одмор.

Тим лицима време проведено на одсуству за период мировања права и обавеза не признаје се у непрекидан рад у смислу стицања права на годишњи одмор према времену проведеном на раду.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у вези са овим питањем дало је објашњење у мишљењу бр. 011-00-52/2016-02 од 29.02.2016. године, чији извод гласи:

„Имајући у виду да приликом примене института мировања радног односа, запосленом не престаје радни однос већ му права и обвезе које се стичу на раду и по основу рада мирују, мишљења смо да нису испуњени услови за примену члана 76. Закона о раду, односно да запослени нема право на накнаду за неискоришћени годишњи одмор.“

Према наведеном, запослени има право на сразмеран број дана годишњег одмора према времену на раду које је провео код првобитног послодавца и сразмеран број дана годишњег одмора код послодавца код кога је упућен на рад, односно изабран или именован на функ-

НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА НЕИСКОРИШЋЕНИ ГОДИШЊИ ОДМОР И ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ППП-ПД У СЛУЧАЈУ ИСПЛАТЕ НАКНАДЕ

1. НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА НЕИСКОРИШЋЕНИ ГОДИШЊИ ОДМОР

Према члану 68. став 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, . . . 95/18 – аутентично тумачење – у даљем тексту: Закон), **запослени не може да се одрекне права на годишњи одмор, нити му се то право може ускратити или заменити новчаном накнадом, осим у случају престанка радног односа у складу са Законом.**

Према члану 76. Закона, у случају престанка радног односа, послодавац је дужан да запосленом који није искористио годишњи одмор у целини или делимично, исплати новчану накнаду уместо коришћења годишњег одмора, у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, сразмерно са бројем дана неискоришћеног годишњег одмора. У ставу 2. истог члана Закона уређено је да ова накнада има карактер накнаде штете.

Из наведене законске одредбе произлази да је **послодавац дужан да у случају престанка радног односа, и то независно од тога на који начин је дошло до престанка радног односа** (отказ од стране запосленог, отказ послодавца по основу непоштовања радне дисциплине или повреде радне обавезе, отказ по основу вишка запослених, по основу коришћења права на пензију, споразумни престанак радног односа, престанак радног односа на одређено време и др.), исплати накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор, и то како за ту текућу календарску годину (сразмеран део годишњег одмора), тако и за евентуални други део годишњег одмора из претходне календарске године, а који је запослени имао право да користи до 30. јуна текуће календарске године.

Напомињемо, да би запослени којем престаје радни однос остварио право на накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор **из претходне године**, неопходно је да кумулативно буду испуњена два услова, и то:

– да запослени није у целини искористио годишњи одмор из претходне године, и

– да том запосленом радни однос престаје најкасније до 30. јуна текуће године, односно године у којој се исплаћује накнада штете по основу престанка радног односа.

Када је у питању **накнада штете за неискоришћени годишњи одмор из текуће године**, односно године у којој запосленом престаје радни однос, запослени стиче право на накнаду штете независно од момента у којем му престаје радни однос у току године, али само за сразмеран део годишњег одмора на који је стекао право до престанка радног односа, а који је до престанка радног односа остао неискоришћен.

Према одредбама члана 13. став 5. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 101/24 – у даљем тексту: ЗПДГ), зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и сва примања у вези са радом код послодавца која по основу права из радног односа лице оствари по престанку радног односа.

Имајући у виду наведено, **накнада штете за неискоришћени годишњи одмор који запослени оствари по престанку радног односа, има карактер зараде**, на коју се обрачунавају и плаћају порез и сви социјални доприноси. У вези са овим дата су и тумачења МФИН бр. 011-00-1139/2014-04 од 17.10.2016. и бр. 011-00-1142/2016-04 од 18.05.2017. године.

Приликом исплате ове накнаде штете поступа се практично на исти начин као да је запослени у месецу за који му се исплаћује ова накнада штете користио дане годишњег одмора за које му је послодавац исплатио накнаду зараде. Другим речима, висина накнаде штете

ПОВРЕДА НА РАДУ – ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ И ПОСЛОДАВАЦА ПРЕМА НОВИМ ОДРЕДБАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

УВОД

У циљу унапређивања сигурности и заштите здравља на раду, Законом о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 35/23 – у даљем тексту: ЗБЗР), прописана су општа начела спречавања ризика на раду и заштите здравља запослених, правила за уклањање извора ризика и поступци оспособљавања, обавештавања и саветовања радника и њихових послодаваца у циљу обезбеђивање таквих услова на раду којима се, у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом.

Међутим, обављајући послове свог радног места, запосленима се ипак може догодити повреда на раду или могу оболети од професионалне болести. У том случају често се поставља питање права, обавеза и одговорности послодаваца и запослених, у првом реду из области обавезног осигурања, радних односа, али и питање спровођења мера којима се осигуравају безбедност и здравље на раду у складу са прописима који уређују ову област.

Поред ЗБЗР, права и обавезе запослених и послодаваца у случају повреде на раду, односно професионалне болести, уређени су и одредбама Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, ... и 95/18), Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, бр. 25/19 и 92/23 – у даљем тексту: ЗЗО) и Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 34/03, ... и 94/24 – у даљем тексту: Закон о ПИО), као и подзаконским актима донетим на основу ових прописа.

Будући да се ради о материји која у многим сегментима излази из оквира пословања привредних субјеката, нарочито у делу који се односи на остваривање права осигураника на здравствену заштиту, у овом тексту акценат ће бити на појединим питањима која су значајна за послодавце и запослене, а која се, пре свега, тичу начина остваривања права запослених на накнаду за

раде за време привремене спречености за рад, односно права на накнаду штете, као и обавеза које послодавац има у случају када запослени доживи повреду на раду, односно професионално обољење.

Напомињемо да је новим ЗБЗР, који је ступио на снагу 7. маја 2023. године, поред унапређивања и спровођења мера безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној средини, ради спречавања повреда на раду, професионалних болести и болести у вези са радом, уведен низ новина у овој области, о којима смо детаљно писали у ПС, бр. 10/23, на страни 5.

У сегменту који регулише обавезе послодаваца у вези са повредом на раду, најзначајне новине односе се на:

- увођење **Регистра повреда на раду**;
- могућност подношења **Извештаја о повреди на раду електронским путем**, и
- прописивање **казнених одредаба** у случају пропуштања обавезе послодавца да запослене осигура за случај повреда на раду и професионалних болести, ради обезбеђивања накнаде штете.

Прелазном одредбом овог закона прописано да су послодавци дужни да организују своје пословање у складу са овим законом у року од две године од дана ступања на снагу ЗБЗР, односно **најкасније до 7. маја 2025. године**, па ћемо сходно томе у наставку детаљно упознати послодавце са њиховим обавезама у случају повреде на раду у складу са иновираним одредбама ЗБЗР.

1. ПОВРЕДА НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ

Закон о ПИО (члан 22.) и ЗЗО (члан 51.) на готово идентичан начин дефинишу појмове повреде на раду и професионалне болести.

Повредом на раду, сходно одредбама ових прописа, сматра се повреда осигураника која се догоди у простор-

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПОРЕЗОМ НА ДОБИТ

1. Признавање у Пореском билансу расхода по уговору о пословној сарадњи са месном заједницом

Питање:

Наша компанија планира да закључи уговор са локалном месном заједницом, којим је предвиђено да наше привредно друштво без накнаде користи пословни простор у оквиру просторија месне заједнице, док смо се обавезали да, као контрауслугу, у тим просторијама организујемо радионице, обуке и курсеве намењене мештанима, као и њихово евентуално ангажовање у другом привредном друштву, уз сагласност месне заједнице.

Сагласно са уговором, наше друштво такође има обавезу да сноси трошкове електричне енергије, комуналних услуга, текућег одржавања и друге трошкове настале током коришћења простора.

Молимо вас за мишљење да ли наведене трошкове можемо признати као порески признате расходе у Пореском билансу и на који начин је најцелисходније да их евидентирамо у пословним књигама (да ли је прихватљиво да се евидентирају као трошкови закупа или на други начин)?

Одговор:

На основу достављеног уговора и доступних информација, сматрамо да трошкови које привредно друштво има у вези са коришћењем просторија месне заједнице (трошкови електричне енергије, комуналних услуга, текућег одржавања и слично), могу бити признати у пореске сврхе, у складу са чланом 7. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, ... и 94/24 – у даљем тексту: ЗПДПЛ).

Полазимо од разумевања да се наведене просторије не користе искључиво за друштвено корисне ак-

тивности (попут радионица, обука и курсева), већ и за потребе редовног пословања самог друштва. У том смислу, иако уговором није предвиђено плаћање новчане закупнине, привредно друштво фактички добија на коришћење пословни простор, што у економској суштини представља однос сличан закупу, с тим што се накнада плаћа у нематеријалном облику – кроз организовање друштвено корисних програма од којих локална заједница има користи.

Уколико је претходно наведено разумевање тачно, сматрамо да су трошкови које друштво сноси у вези са тим простором директно повезани са обављањем делатности друштва, па у том смислу испуњавају услов да су настали у циљу остваривања прихода.

Из аспекта књиговодственог евидентирања, с обзиром на то да се не плаћа закупнина нити постоји формалан уговор о закупу, наведене трошкове није оправдано евидентирати као трошкове закупа. Препорука је да се они евидентирају према својој природи – као трошкови електричне енергије, комуналних услуга, текућег одржавања и слично – у складу са важећим Правилником о контном оквиру.

2. Признавање расхода донације Граду Београду у Пореском билансу

Питање:

Да ли се донација дечијег игралишта Граду Београду може признати као трошак у Пореском билансу? Вредност донације износи 3.000.000 динара.

Одговор:

Према члану 15. став 1. ЗПДПЛ, као расход у пореском билансу обвезника признају се издаци у збирном износу највише до 5% од укупног прихода за:

ГОДИШЊИ ОДМОР ЗАПОСЛЕНИХ У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИМА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ, ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

За запослене у државним органима, органима територијалне аутономне покрајине и локалне самоуправе и јавним службама стицање и коришћење права на годишњи одмор и обрачун накнаде за време коришћења годишњег одмора, као и права на накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор, уређени су следећим прописима:

- Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, . . . и 95/18);
- Законом о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 79/05, . . . и 13/25);
- Законом о запосленим у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 95/18, . . . и 92/23);
- Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, . . . и 92/23);
- Законом о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, . . . и 74/21);
- Законом о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, . . . и 87/18);
- Посебним колективним уговором за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 38/19, . . . и 44/23; у даљем тексту: ПКУ за државне органе);
- Посебним колективним уговором за запослене у јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 38/19, 55/20, . . . и 44/23), и
- Посебним колективним уговорима за јавне службе.

Детаљно о праву запослених на годишњи одмор у складу са Законом о раду пишемо у оквиру посебног чланка „Право запослених на годишњи одмор“. У овом тексту пишемо о специфичностима које се односе на јавне службе и државне органе.

1. Услови за стицање права на пун, односно сразмеран годишњи одмор

Чланом 68. став 2. Закона о раду, запослени стиче право на коришћење годишњег одмора у календарској

години после месец дана непрекидног рада од дана заснивања радног односа код послодавца. Непрекидним радом сматра се и:

- време привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању (боловање, повреда на раду, породилско одсуство), и
- одсуства са рада уз накнаду зараде (плаћено одсуство).

Прекидом рада сматра се:

- неплаћено одсуство, и
- мировање радног односа.

Право на пун годишњи одмор у текућој години стиче запослени који је засновао радни однос код послодавца у некој од претходних година, независно од тога да ли је радни однос заснован на одређено или на неодређено време и да ли ради пуно, непуно или скраћено радно време.

Право на пун годишњи одмор стиче запослени који заснује радни однос 1. јануара текуће године, а остаје у радном односу до 31. децембра и даље.

Запослени може да користи годишњи одмор у току календарске године у целини или у деловима.

Запослени не може да се одрекне права на годишњи одмор, нити му се то право може ускратити или заменити новчаном накнадом, осим у случају престанка радног односа у складу са овим законом.

Према члану 72. Закона о раду, запослени има право на дванаестину пуног годишњег одмора, односно на сразмеран део годишњег одмора из члана 69. овог закона (сразмерни део) за сваки месец дана рада у календарској години **у којој је засновао радни однос или у којој му престаје радни однос**. Дакле, право на сразмерни годишњи одмор има запослени:

- који је први пут засновао радни однос у календарској години и који је непрекидно радио месец дана;
- запослени коме престаје радни однос у календарској години.

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. СЕФ АЖУРИРАЊЕ 3.12.2 ДОСТУПНО ЈЕ НА ПРОДУКЦИОНОЈ ВЕРЗИЈИ СИСТЕМА

Дана 24. маја 2025. године Министарство финансија објавило је да је СЕФ ажурирање 3.12.2 доступно на продукционом окружењу система.

Претходно је од 6. маја 2025. године било доступно само на демо верзији система електронских фактура.

Измене и допуне СЕФ, које потпадају под ажурирање 3.12.2, садрже следеће измене:

- Конвертовање НБС IPS QR кода из ћириличног писма у латинично писмо;
- Омогућена измена ставки фактуре када се фактура креира на основу података из еОтпремнице;
- Омогућена претрага субјеката по називу, ПИБ или ЈБКЈС/матичном броју на форми за унос новог контакта;
- Аутоматско форматирање бројева на корисничком интерфејсу при уносу података у Збирну и Појединачну евиденцију ПДВ, и
- Остале исправке.

Детаљније о овим изменама писали смо у ПС 9/2025.

2. ПОВРАЋАЈ ВИШЕ ПЛАЋЕНИХ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ ЗА 2024. ГОДИНУ И ПРЕСТАНАК ОБАВЕЗЕ ПЛАЋАЊА ОВИХ ДОПРИНОСА ПО ОСНОВУ УГОВОРЕНЕ НАКНАДЕ У 2025. ГОДИНИ

Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 8/25 – у даљем тексту: Закон) прописани су износи највише месечне основице, као и износ највише годишње основице за плаћање социјалних доприноса. Допринос за ПИО плаћа се по више основа, па је могуће да за одређену

годину допринос за ПИО буде плаћен на основицу која је виша од највише основице. У том случају обвезник доприноса има право на повраћај доприноса.

Такође, у одређеним ситуацијама могуће је у току године поднети захтев за престанак плаћања социјалних доприноса на уговорену накнаду, ако је у току године допринос, по свим основама, плаћен изнад највише годишње основице. У одређеним ситуацијама то није могуће, па ће доћи до преплате доприноса који ће, на захтев обвезника, бити враћени у наредној години.

Према члану 43. Закона, износ највише годишње основице утврђује се као збир месечних основица из члана 42. Закона. Износ највише месечне основице чини петоструки износ исплаћене просечне зараде остварене у протеклих 12 месеци, почев од месеца септембра у текућој години. Износ највише месечне и годишње основице доприноса сваке године објављује министар надлежан за послове финансија.

1. Право на повраћај више плаћених доприноса за социјално осигурање за 2024. годину

Поступак повраћаја више плаћеног доприноса за социјално осигурање за претходну годину и поступак престанка обавезе плаћања социјалних доприноса у текућој години уређен је *Правилником о условима, поступку и начину повраћаја више плаћеног доприноса за социјално осигурање и престанку обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у текућој години* („Службени гласник РС“, бр. 100/04 – у даљем тексту: Правилник), који је донесен у складу са одредбама чл. 66. до 68. Закона.

Право на повраћај више плаћених доприноса за социјално осигурање остварује обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме су у његово име и у његову корист плаћени доприноси из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину.

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара и услуга у сврхе реновирања објеката за обављање делатности и обавеза исправке одбитка претходног пореза по основу улагања

Одредбама члана 28. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20, 138/22 и 94/24 - у даљем тексту: ЗПДВ) прописани су услови за остваривање права на одбитак претходног пореза. Обвезник ПДВ има право да ПДВ, који му је обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет добара и услуга, односно при увозу добара, одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова. Један од услова за остваривање права на одбитак претходног пореза односи се на намену добара, односно услуга чија се набавка врши. Овај услов сматра се испуњеним ако обвезник ПДВ набављена добра, односно услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ у складу са ЗПДВ, промет за који у складу са чланом 24. ЗПДВ постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији.

У вези са наведеним, обвезник ПДВ који је, према наводима из вашег захтева, закључио предуговор о купопродаји непокретности - земљишта и објеката (који није солемнизован од стране јавног бележника) и који у тим објектима обавља своју делатност у оквиру које врши промет са правом на одбитак претходног

пореза (откуп и продаја житарица), има право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара, односно услуга за сврху реновирања предметних објеката, уз испуњење и других услова прописаних ЗПДВ. Ако је, у конкретном случају, реч о улагању у објекте за које постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза у смислу члана 32. ЗПДВ, које је уређено чланом 153. став 3. Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22, 59/22, 7/23, 15/23, 60/23, 96/23, 116/23, 29/24, 65/24, 73/24, 101/24 и 107/24 - у даљем тексту: ППДВ), обвезник ПДВ је дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза по основу улагања у туђе објекте у складу са чланом 32. ЗПДВ. Међутим, ако је, у конкретном случају, реч о улагањима која се односе на редовно одржавање објеката дефинисаног чланом 153. став 4. ППДВ, тада не постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза.

* * *

Одредбом члана 27. ЗПДВ прописано је да је претходни порез износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. ЗПДВ, право на одбитак претходног пореза обвезник ПДВ може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ ЈУНУ 2025. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основицу за послодавце који не уплате зараду запосленима за април 2025. до 31. маја 2025. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	2. VI ¹	24/24
2	Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу месечну основицу за предузетнике који су се определили за личну зараду, у случају ако не исплате личну зараду за април 2025. до 31. маја 2025. године – обавезно је и подношење пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	2. VI ¹	15 и 16/23 и 24/24
3	Плаћање накнаде за формирање и одржавање обавезних резерви нафте и деривата нафте за период од 1. до 15. маја 2025. године	2. VI ¹	14/19, 14/23
4	Достављање министарству надлежном за послове енергетике Обрасца Е-2-М (месечни обрачун количина електричне енергије испоручених потрошачима и обрачун накнаде за унапређење енергетске ефикасности)	2. VI ¹	14/19, 14/22 и 20/23
5	Плаћање накнаде за унапређење енергетске ефикасности за април 2025. године	2. VI ¹	14/19, 14/22 и 20/23
6	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец мај 2025. године	5. VI	7/21
7	Крајњи рок за јавна предузећа и њихова зависна друштва да на web апликацији Рино – Регистар измирења новчаних обавеза, доставе извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за мај 2025. године	5. VI	13/13, 6/18 и 9/21
8	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у мају 2025. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. VI	25/10 и 18/17
9	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21

¹ Крајњи рок је 31. V (субота), па се продужава на 2. VI (понедељак) у складу са мишљењем МФИН, бр. 430-01-00167/2005-04 од 28.07.2005. године.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2025. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	28/25	148.440,00	100,0	107.476,00	99,2
Фебруар (Укупно)	38/25	142.908,00	96,3	103.519,00	96,3
Март (Укупно)	45/25	148.652,00	104,0	108.013,00	104,3

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2025. године („Службени гласник РС“, бр. 74/24) утврђена је у нето износу од 308 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2025. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2025. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2025.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Новембар	160	49.280,00	66.244,94
2	Март, Јун и Август	168	51.744,00	69.759,91
3	Април, Мај и Септембар	176	54.208,00	73.274,89
4	Јануар, Јул, Октобар и Децембар	184	56.672,00	76.789,87

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **45.950** динара ($131.285 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2025. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2025. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **656.425** динара (131.285×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2025. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24.

5. НАЈВИША ГОДИШЊА ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА ЗА 2025. ГОДИНУ

Највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2025. годину из члана 43. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, утврђена је у износу од **7.877.100** динара и објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24.

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У САЛИ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

на тему

ОБАВЕЗА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И ПРЕДУЗЕТНИКА У ВЕЗИ СА ИЗВЕШТАВАЊЕМ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Од 17. маја 2025. године на снази је нова Одлука о ближим условима и начину контроле девизног пословања резидената и нерезидената која је донета на основу овлашћења из Закона о изменама и допунама Закона о девизном пословању који је ступио на снагу 14. марта 2025. године. Овим прописима је заокружен систем контроле девизног пословања резидената и нерезидената уз значајно јачање надзорне улоге Народне банке Србије. Поред новог овлашћења које има Народна банка Србије које се састоји у могућност изрицања новчаних казни – кад се за то стекну услови који су иначе повезани са контролом девизног пословања – знатно су повећане новчане казне за прекршаје уколико се не поштују девизни прописи

А. Извештаји који се подносе пре отпочињања девизног посла са иностранством, а чије је прихватање од стране Народне банке Србије услов за реализацију тог девизног посла

- 1) Послови кредитног задужења према иностранству: рокови извештавања, начин извештавања, обрасци за извештавање, врсте извештавања – закључење уговора о кредитном послу, измена уговора, раскид уговора, начин престанка обавезе по кредитном задужењу (отплата, пребијање дуговања и потраживања, пренос дуговања и потраживања између резидента и нерезидента);
- 2) Послови кредитног одобрења према иностранству: рокови извештавања, начин извештавања, обрасци за извештавање, врсте извештавања – закључење уговора о кредитном одобрењу, измена уговора, раскид уговора, начин престанка потраживања по кредитном одобрењу (отплата, пребијање дуговања и потраживања, пренос дуговања и потраживања између резидента и нерезидента);

Б. Извештаји који се достављају кад се за то стекну услови

- 1) Извоз робе и услуга који није наплаћен у року дужем од годину дана, односно унапред плаћена роба и услуга која није увезена у року дужем од годину дана: рокови извештавања, начин извештавања, обрасци за извештавање, услови за престанак извештавања;
- 2) Увоз робе и услуга који није плаћен у року дужем од годину дана, односно унапред наплаћена роба или услуга која није извезена у року дужем од годину дана: рокови извештавања, начин извештавања, обрасци за извештавање, услови за престанак извештавања;

В. Други послови код којих постоји обавеза извештавања Народне банке Србије

Врсте послова, обрасци за извештавање, начин извештавања, рокови за извештавање;

Г. Санкције за благовремено недостављање извештаја Народној банци Србије

Предавачи: **Тијана Павловић и Андрија Јовичић**

У сали Привредног саветника и
преко интернет платформе Zoom

20. јун 2025. године

Почетак у 9,00 часова

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључене су и презентација предавача у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка семинара. За полазнике који семинару присуствују у сали Привредног саветника обезбеђено је послужење хране и пића.

Просторија Образовног центра Привредног саветника (сала у којој се држи предавање) налази се у Београду у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције eПродавница – Семинари.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и слањем линкова можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs.

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

ПОРЕСКИ И РАЧУНОВОДСТВЕНИ АСПЕКТ ДАТИХ И ПРИМЉЕНИХ АВАНСА

Исправан пореско-рачуноводствени третман датих и примљених аванса захтева добро познавање свих прописа који их регулишу, а пре свега Закона о ПДВ и Правилника о ПДВ, Закона о електронском фактурисању и Правилника о електронском фактурисању, Закона о рачуноводству, Правилника о Контном оквиру и рачуноводствених стандарда. Поред законске регулативне, приликом опредељивања начина уношења података о датим и примљеним авансима у Образац ПОПДВ, као и приликом издавања рачуна и креирања одговарајућих евиденција на СЕФ, обвезници морају бити упознати и са објашњењима које је Министарство финансија дало у корисничким упутствима за примену прописаних законских и подзаконских одредби.

Имајућу у виду чињеницу да је значајан део наведених прописа претрпео одређене измене у последњем периоду, као и да су поједине одредбе непрецизне и компликоване за примену од стране обвезника, на овом семинару даћемо објашњења и одговоре на нејасноће и дилеме које имају пословни субјекти у вези са пореско-рачуноводственим третманом датих и примљених аванса.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА

- Појам аванса и претплата као аванс
- Издавање авансних рачуна и рачуна за промет
- Право на одбитак претходног пореза по основу авансних рачуна
- Повраћај аванса и промене намене аванса
- Исказивање података у СЕФ
- Исказивање података у обрасцу ПОПДВ
- Одговори на питања

Предавач: Данијела Крајић Дамјановић

У просторијама Привредног саветника и преко интернет платформе Zoom	24. јун 2025. године
Почетак у 9,00 часова	

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључена је и презентација предавача у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка семинара. За полазнике који семинару присуствују у просторији Привредног саветника обезбеђено је послужење хране и пића.

Привредни субјекти имају могућност да, одмах након пријаве на семинар, сва питања у вези теме семинара, поставе слањем на мејл адресу online.seminari@privsav.rs.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **еПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs